

ningsforeningen har erhvervet Arealerne og vil gøre Forsøg paa at realisere dem til Udstykning; men derfra og til, at Staten som saadan skulde paatage sig denne Risiko og dette Arbejde for med Tiden at faa Arealer klare til Udstykning, er der et Spring, som jeg ikke tror, vi tager, selv om Sagen bliver behandlet paa ny.

Formanden: Folketingsmanden for Sorø Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Martin Hansen: Hvis jeg forstod den højtærede Landbrugsminister og den ærede Ordfører for det radikale Parti rigtigt, har de begge opgivet at ekspropriere paa Grundlag af den ansatte Jordværdi. Lad os tænke os, at der eksproprieres Jord fra en Ejendom, som er sat til 100 000 Kr.s Jordværdi, og at der eksproprieres 40 Tdr. Land til en Pris af 25 000 Kr., selv om disse 40 Tdr. Land er satte f. Eks. til 700—800 Kr. pr. Tønde Land, fordi det er den bedste Jord. Det, mit Spørgsmaal da gik ud paa, var, om det Beløb, som disse 40 Tdr. Land blev vurderet til, og Resten, som blev tilbage som Hovedparcel, skulde rummes indenfor de 100 000 Kr.s Jordværdi. Det sagde den højtærede Minister nej til, det var ikke Meningen. Maa jeg saa spørge: Hvorledes skal jeg saa forstaa § 8, hvori der udtrykkelig staar, at Erstatningen for den eksproprierede Jord bestemmes paa Grundlag af den Værdi, hvortil Jorden er ansat ved den sidst skete almindelige Jordvurdering o. s. v.? Vil det sige, at Ministeren vil se bort fra de Regler, hvorefter Skyldraadene vurderer den Jord, som jeg nævnet før som værende af Middelkultur og hørende til en middelstor Bondegaard, og skal der saa foretages en ny Vurdering, hvorved den virkelige Handelsværdi for Jorden fastsættes? Hvis det sidste er den højtærede Ministers Mening, vil Beløbet sikkert ikke komme til at ligge langt fra det Beløb, som Jorden vil koste i det aabne Marked, og saa kan han dristig opgive Ekspropriation. Det, som er fastslaaet, er, at man eksproprierer til den fastsatte Jordværdi, og det var det, jeg tillod mig at bestride var retfærdigt, for det var ikke den virkelige Handelsværdi, men det var Handelsværdien paa Grundlag af den middelstore Bondegaard og Middelkultur.

Formanden: Folketingsmanden for Ribe Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Brorsen: Med Hensyn til Orten Hede vil jeg sige, at Hedebruget jo har fraraadet, at Staten skulde give den første Kultur. Det er fuldkommen korrekt, det var meget bedre, som netop Hedebruget anfører, at det var Udstykningsforeningerne, der gav den første Kultur, forsaavidt man fra Statens Side skulde erhverve dette Stykke Hede. Jeg synes, at man her paa en udmærket Maade kunde faa Udstykningsforeningerne som Mellemmand til netop i saadanne Tilfælde at være med til at lede Arbejdet paa et Stykke Hedejord, der virkelig egner sig til Opdyrkning, og paa den Maade give Jorden den første Kultur, inden Staten overtager den og udstykker den til mindre Brug. Jeg vil udtrykkelig betone, at naar der er talt om Hedearealer, har jeg kun fremdraget dette for at nævne et enkelt Eksempel; naturligvis maa man absolut fordre, at den Hede, der er Tale om at opdyrke, skal være af god Beskaffenhed.

Det ærede 6te Medlem for Præstø Amt (Ulrich) kunde ikke forstaa, at vi, naar vi ikke vilde være med til Ekspropriation i Landkommunerne til Oprettelse af disse mindre, selvstændige Landbrug, vilde gaa med til Vilkaarlighed inde i Byerne. Jeg har netop gjort opmærksom paa, at naar man gennemfører en Bestemmelse som den, vi har stillet Forslag om, bliver Forholdet paa dette Punkt omtrent ens i Byerne og i Landkommunerne, hvor det nu er saaledes, at der kan eksproprieres Jord f. Eks. til Opførelse af Boliger til husvilde. Jeg mener nemlig, at der adskillige Steder har vist sig at være Trang til Ekspropriationsbestemmelser. Jeg har netop anført som Eksempel, at for nogle Stationsbyers Vedkommende har en enkelt Mand Raadighed over hele Arealet, hvor Stationsbyen skal ligge, og at det har vist sig at være meget vanskeligt at faa Stationsbyen lagt netop paa det Sted, hvor det i Virkeligheden passede bedst, fordi den paagældende Ejer, der havde hele Arealet, selv vilde bestemme, i hvilken Retning Stationsbyens Byggeri skulde dirigeres. Det Forhold kan man ikke have; derfor er det nødvendigt i disse Tilfælde at have en mere almindelig Ekspropriationsbestemmelse, end vi hidtil har haft.

Formanden: Det 6te Medlem for Præstø Amt har Ordet for en kort Bemærkning.

Ulrich: I Anledning af de Udtalelser, der nu blev fremsat af det ærede Med-